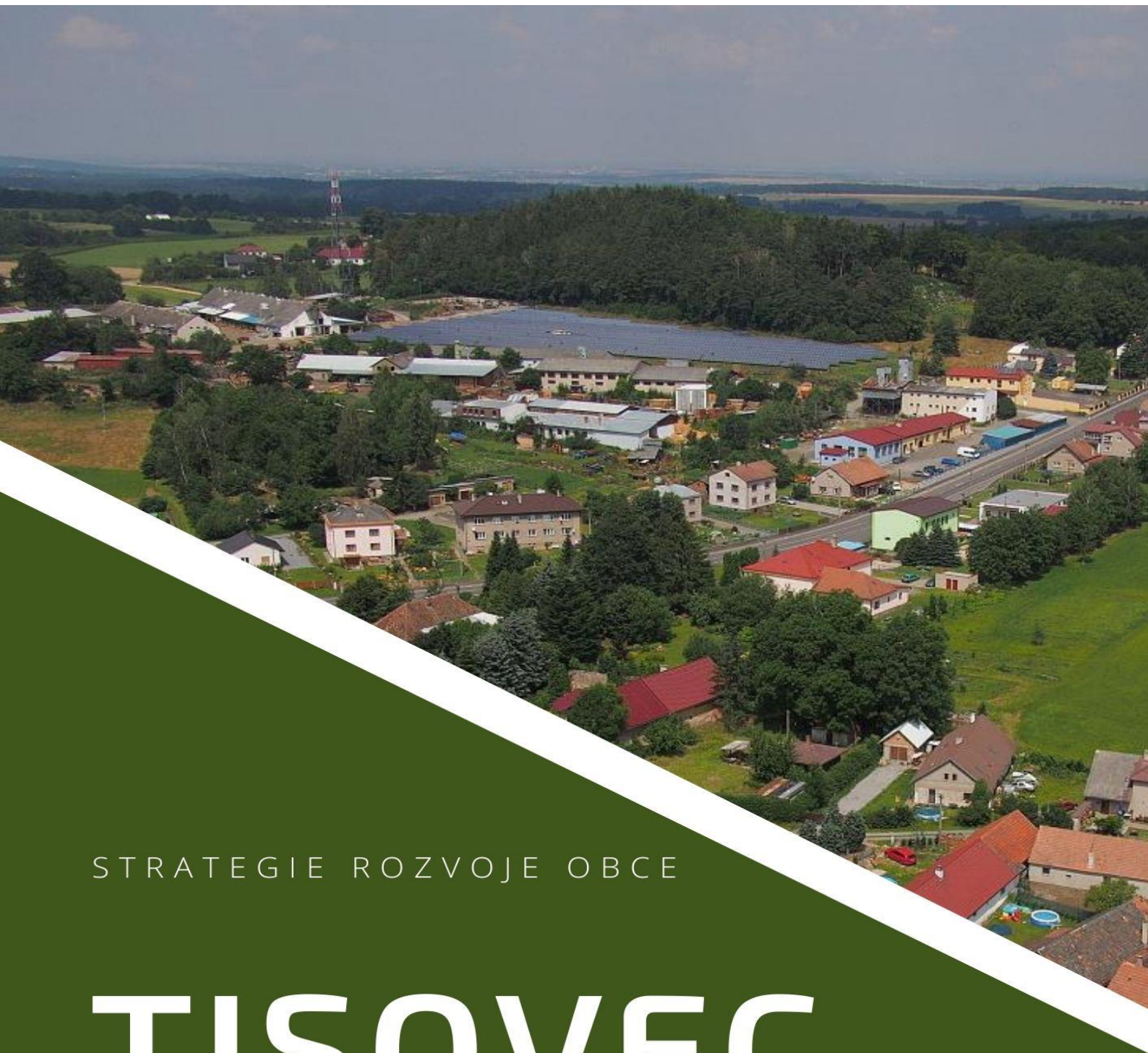

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGIE ROZVOJE OBCE

TISOVEC

PRO OBDOBÍ 2021 - 2026

Pořizovatel: Obec Tisovec
Dřeveš 19
539 73 Skuteč

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kpt. Jaroše 1944/31,
602 00 Brno

Název projektu: Efektivní veřejná správa obcí Mikroregionu Skutečsko – Ležáky

Číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010011

Doba zpracování: leden 2020 – listopad 2020

Strategie rozvoje obce Tisovec byla zpracovávána s využitím „Metodiky tvorby programu rozvoje obce“ doporučené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Schvalovací doložka

Strategie rozvoje obce Tisovec na období 2021–2026 byla schválena zastupitelstvem obce dne, usnesením č.

Obsah

Úvod	4
A Analytická část	7
A.1 Území	7
A.2 Obyvatelstvo a ekonomická situace	9
A.3 Bydlení	14
A.4 Doprava a infrastruktura.....	15
A.5 Občanská vybavenost.....	17
A.6 Životní prostředí	18
A.7 Správa obce	20
A.8 Dotazníkové šetření	22
A.9 Východiska pro návrhovou část.....	27
B Návrhová část	30
B.1 Vize	30
B.2 Priority a cíle.....	30
B.3 Opatření a rozvojové aktivity.....	31
B.4 Podpora realizace strategie rozvoje obce	36
Seznam použitých zkratk	38
Seznam grafů, tabulek a obrázků	39

Úvod

Strategie rozvoje obce Tisovec je aktivizačním nástrojem řízení rozvoje – s ohledem na dispozice dané územním plánem formuluje představy o budoucnosti obce a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Strategie rozvoje obce je zpracována na období 2021 – 2026, tj. na 6 let.

Strategie rozvoje obce se věnuje oblastem, ve kterých chceme něco změnit či nově vytvořit, podporuje efektivní využívání finančních prostředků obce i jejího celkového potenciálu. **Sladuje představy** jednotlivých subjektů (zastupitelů, občanů, organizací působících v obci, podnikatelů apod.) **o rozvoji obce**, respektuje aktuální potřeby, regionální i historické konsekvence a bere v úvahu místní limity rozvoje.

Strategie rozvoje obce je prostředkem k maximálnímu využití potenciálu území prostřednictvím volných finančních prostředků obce, ale také absorpcí dotační podpory ze strukturálních fondů, národních programů, krajských dotací i nadací a soutěží. Je **informačním nástrojem** pro stávající i nově příchozí obyvatele či podnikatele o tom, co je pro obci důležité, a o plánovaných investicích.

Strategie rozvoje obce se skládá z několika zásadních částí, bez jejichž vzájemné provázanosti není možné dosáhnout požadovaných výsledků, tedy konkrétně:

- analytická část,
- návrhová a implementační část.

Postup zpracování

V lednu 2020 byly zahájeny práce na vytvoření strategických dokumentů pro svazek obcí Mikroregionu Skutečsko-Ležáky v rámci projektu „Efektivní veřejná správa obcí Mikroregionu Skutečsko – Ležáky“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010011. Na základě výběrového řízení byla jako zpracovatel díla vybrána společnost AQE advisors, a.s., která má se strategickým plánováním pro obce více než dvacetiletou zkušenost. Cílem projektu je především dosáhnout širokého konsensu o rozvoji obcí a mikroregionu.

V lednu 2020 byl vytvořen dotazník v písemné i v elektronické podobě. Ten byl distribuován mezi občany v průběhu února 2020, sběr byl ukončen na konci března 2020. Obyvatelé mohli vyjádřit svůj názor na stávající stav v jednotlivých oblastech života v obci a také návrhy na zkvalitnění a budoucí rozvoj obce.

V dubnu 2020 byl dotazník vyhodnocen společně s veřejně dostupnými statistickými daty. Na tomto základě pak byla zpracována analytická část dokumentu, na kterou navázala zpracována návrhová a implementační část, která popisuje cíle a budoucí rozvojové aktivity obce, kterými budou cíle naplněny.

Do přípravy Strategie rozvoje obce Tisovec jsou zapojeny subjekty tak, aby došlo prostřednictvím konsenzu ke stanovení společných priorit všech aktérů participujících na životě v obci a mikroregionu s cílem dojít k částečnému transferu odpovědnosti podporující pocit sounáležitosti. Při tvorbě Strategie rozvoje obce byla důležitá jednotlivá setkání v obci tak i se zástupci mikroregionu.

Mezi zapojené subjekty patří:

- obecní úřad,
- vedení obce,
- dodavatel řešení,
- občané a podnikatelé obce,

- odborná veřejnost a zástupci mikroregionu.

V průběhu zpracování Strategie rozvoje obce došlo k

ANALYTICKÁ ČÁST

A Analytická část

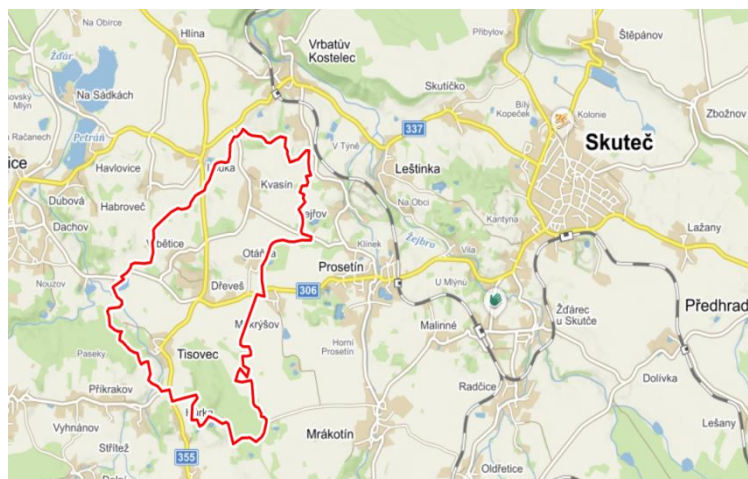
Analytická část popisuje aktuální stav, vývoj a rozvojové možnosti klíčových oblastí života v **obci Tisovec**. Základním charakterem analytické části je zmapovat stav aspektů života na daném území. Smyslem je vytvořit přehledný a podrobný koncept výstižně charakterizující oblasti života v obci, které jsou pro následný vývoj v území klíčové. Při tvorbě analytické části je zapotřebí přistupovat ke sběru informací s rozmyslem a s nadhledem. Cílem není zahlcení daty a podání zcela vyčerpávajícího přehledu všech oblastí života v obci, ale především jejich cílený výběr s ohledem na důležitost, která zohledňuje jejich provázanost a vzájemnou závislost, tedy vytvořit vhodnou základnu pro následnou formulaci SWOT analýzy, vize a cílů.

A.1 Území

A.1.1 Základní informace

Obec **Tisovec**, kterou tvoří dále části **Dřeveš, Kvasín, Otáňka a Vrbětice**, se nachází v okrese Chrudim, v Pardubickém kraji a je vzdálena cca 20 km jižně od Chrudimi a 6 km severně od Hlinska. Centrum obce tvoří Dřeveš, kde je situován obecní úřad se společenským sálem. Druhá největší osada, Kvasín, leží v nejsevernější části obce. Na opačné straně obce se nachází osada, po které nese celá obec svůj název – Tisovec. Zbylé osady Vrbětice a Otáňka leží západně, respektive východně od Dřeveše. Rozloha obce je 5,96 km², nadmořská výška 437 m. n. m.

Obrázek 1: Poloha obce Tisovec

Řešené území je vymezeno katastrálním územím obcí Tisovec a Kvasín. Kromě toho patří do řešeného území i místní části Dřeveš (tvoří centrum obce), Vrbětice a Otáňka. Katastrální území obcí (Tisovec, Kvasín) se rozkládá v členité krajině v jihovýchodní části okresu Chrudim. Území je protáhlého tvaru se severojižní orientací Nejužší vazbu, co se týče občanské vybavenosti, má obec na město Skuteč (cca 8 km severovýchodně) a Hlinsko (cca 11 km jižně). Obec spadá pod obec s rozšířenou působností Hlinsko. V obci se nachází

Obrázek 3: Dřeveš

Obrázek 2: Otáňka

Obrázek 4: Tisovec

Tabulka 1: Souhrnné informace o obci

Název obce	Tisovec
Obec s rozšířenou působností	Hlinsko
Pověřený obecní úřad	Hlinsko
Pracoviště finančního úřadu	Hlinsko
Katastrální pracoviště	Chrudim
Matriční úřad	Hlinsko

Zdroj: ČSÚ

A.1.2 Historie a informace o obci¹

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1545.

• Část Tisovec

Stávaly zde dva mlýny č. 4 a 12, z nich poslední výsadní roku 1881 zrušen. Obchod smíšený stává v č. p. 16 od roku 1907. V roce 1873 přestavěn hostinec u Štulíků v č. p. 9. V této budově dnes sídlí firma HAAPE - výrobce auto plachet. Sbor hasičský byl založen v roce 1906.

Trvale žijících obyvatel stále ubývá i v této osadě. Téměř třetina domků slouží k rekreaci chalupářům. O atraktivnosti tohoto místa svědčí počet chat, které lemují tok potoka "Ležák".

• Část Dřeveš

Tvoří centrum obce. Je v ní obecní úřad se společenským sálem. Budova byla po různých neshodách mezi občany Tisovce a Dřeveše postavena v letech 1959-1960 nad budovou obecné školy ve Dřeveni. Dnes slouží sál k pořádání společenských akcí a především pouťových a posvícenským zábavám místních hasičů. Vrcholnou událostí jsou tradiční plesů hasičů a myslivců. Od roku 1996 se zde nachází čerpací stanice.

Zpracovaná urbanistická studie rozvoje obce nadále počítá s rozvojem jak průmyslové zóny tak i s výstavbou rodinných domků v této osadě

• Část Kvasín

Druhá největší osada čítá 39 čísel popisných. Sedm bývalých rodinných domků slouží chalupářům k rekreaci. Dominantu návsi tvoří kaplička, která byla postavena v roce 1894. Vedle kaple stojí čtyři vzrostlé lípy, v jejichž stínu se krčí kamenný kříž z roku 1875. První zmínky o sboru dobrovolných hasičů se datuje k roku 1893, kdy dvoukolovou stříkačku pořídila osada. Oficiálně byl sbor založen v roce 1920.

Na zahradě u Jehličků, č. p. 2 se nachází chráněný památný strom - Lípa srdčitá - jejíž obvod kmene činí 650 cm.

¹ Podkapitola byla převzata z <https://www.tisovec.cz/informace-o-obci/historie/>

Přestože trvale žijících obyvatel ubývá, zpracovaná urbanistická studie rozvoje obce počítá s rozvojem průmyslové zóny i s výstavbou rodinných domků. Vzhledem ke klidnému a zdravému prostředí doufáme v rozvoj a rozkvět této malebné vesničky.

● Část Vrbětice

Malá osada s pouhými sedmnácti domky, významná pouze svojí polohou. Na Vaškově kopci nade vsí, stávala rozhledna, ze které byl výhled na široké okolí. Za války odtud občané sledovali bombardování Pardubic.

Kříž a zvonek umístěný uprostřed návsi, osada pořídila svým nákladem v roce 1894.

● Část Otáňka

Nejmenší z pěti osad obce, u níž je zajímavostí snad pouze její vznik. Byla postavena za roboty, za účelem robotních prací při dvoře ve Dřevení. Majitelem dvora byl Ferdinand Kinský. Na práci byli voláni zvonem. Od tohoto odvozen i název původně "Volánka", později "Votánka" až do dnešní podoby "Otáňka".

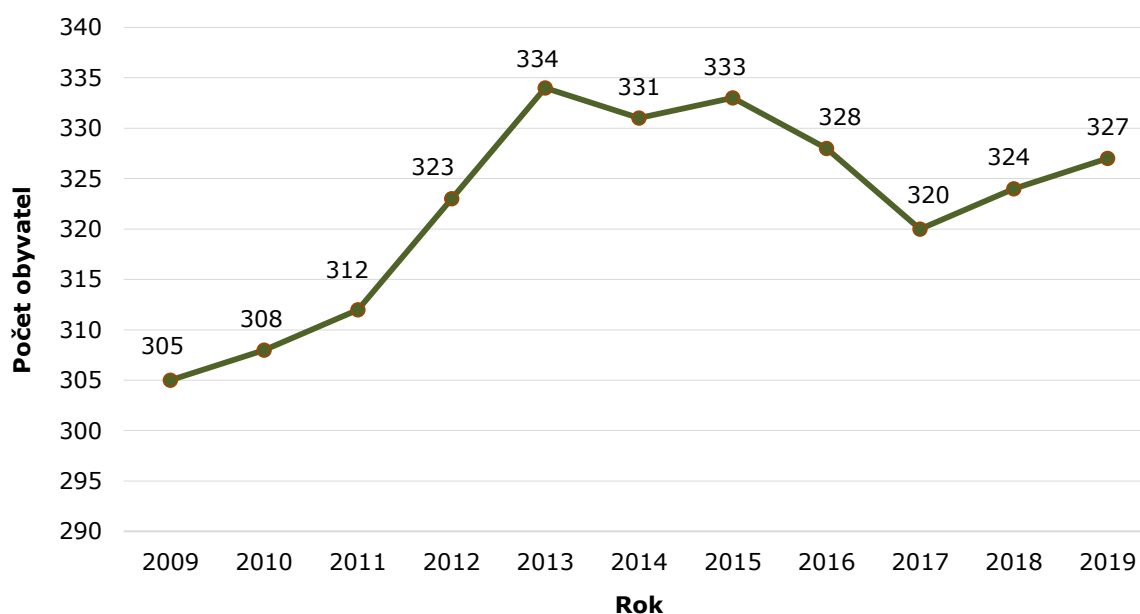
A.2 Obyvatelstvo a ekonomická situace

A.2.1 Demografická situace

Následující kapitola přibližuje změny ve vývoji počtu obyvatel a věkové struktury v obci, která významně ovlivňuje socioekonomické prostředí v obci.

V obci žilo 327 obyvatel v roce 2019. Početní stav obyvatelstva ve sledovaném období od roku 2009 každoročně stoupal, a to až do roku 2013, kdy v obci žilo 334 obyvatel, což je vůbec nejvíc za poslední dekádu. Od tohoto roku se počet obyvatel opět pomalu snižoval, a to až do roku 2017. Poslední dva roky obyvatel opět přibývalo.

Graf 1: Vývoj v počtu obyvatel mezi lety 2009 - 2019

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel

Složení obyvatelstva podle věku patří k významným faktorům sociálně ekonomického vývoje obce. Ve sledovaném období 2009 až 2019 převažuje v obci seniorská složka obyvatel nad dětskou, přesto se situace v posledních letech z hlediska demografického stárnutí zlepšila.

Aktuální hodnota indexu stáří dosahuje hodnoty 137, v roce 2009 činila hodnota indexu stáří **150**. Je-li výsledná velikost indexu nižší než sto, je podíl sledované dětské složky obyvatel vyšší než podíl starších osob, a naopak převyšuje-li výsledná hodnota indexu sto, je počet osob ve věku nad 65 let vyšší než počet dětí v populaci.

Věková struktura obyvatel obce k 31. 12. 2019 představovala 14 % obyvatel v předproduktivním věku (0 až 14 let), 67 % obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) a 19 % obyvatel v poproduktivním věku (65 let a více). **Průměrný věk dosahuje 43,4 let.**

Tabulka 2: Počet obyvatel dle věkových skupin (31. 12. daného roku)

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku (let)						Průměrný věk
		0-14	%	15-64	%	65 a více	%	
2009	305	34	11%	220	72%	51	17%	41,4
2010	308	36	12%	221	72%	51	16%	41,8
2011	312	33	11%	223	71%	56	18%	43,2
2012	323	42	13%	228	71%	53	16%	41,9
2013	334	48	14%	233	70%	53	16%	41,6
2014	331	45	14%	233	70%	53	16%	41,8
2015	333	47	14%	236	71%	50	15%	41,6
2016	328	48	15%	224	68%	56	17%	42,4
2017	320	44	14%	219	68%	57	18%	42,7
2018	324	44	14%	221	68%	59	18%	43,0
2019	327	45	14%	220	67%	62	19%	43,4

Zdroj: ČSÚ

Pohyb obyvatel

Vývoj počtu obyvatel území ovlivňují dva pohyby, a to přirozený a stěhování (migrace). Ve sledovaném období 2009 až 2019 byl **přirozený přírůstek**, tj. počet narozených minus počet zemřelých zejména v posledních letech **v záporných hodnotách**.

Druhou složkou celkového přírůstku obyvatelstva je **migrační přírůstek**. Ten se skládá z počtu přistěhovalých minus odstěhovaných obyvatel. Migrační přírůstek je zejména v posledních letech sledovaného období kladný, a proto se zvýšil počet obyvatel obce.

Tabulka 3: Pohyb obyvatelstva v letech 2009 – 2019 (k 30. 6. daného roku)

Rok	Střední stav obyvatel	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek (úbytek)		
						přirozený	stěhováním	celkový
2009	308	1	4	6	7	-3	-1	-4
2010	305	3	2	6	4	1	2	3
2011	306	2	1	14	14	1	-	1
2012	317	7	5	11	2	2	9	11
2013	332	3	3	14	3	-	11	11
2014	335	3	4	2	4	-1	-2	-3
2015	323	5	4	9	8	1	1	2
2016	329	5	1	10	19	4	-9	-5
2017	324	4	5	5	12	-1	-7	-8
2018	329	2	3	15	10	-1	5	4
2019	323	-	2	18	13	-2	5	3

Zdroj: ČSÚ

A.2.2 Ekonomická situace

Z hlediska trhu práce je důležité zmínit, že od roku 2015 se situace na trhu práce v Tisovci mění a dochází ke snižování podílu nezaměstnaných osob, na konci roku 2019 činí podíl nezaměstnaných osob 3,62 %, v roce 2015 činil 6,44 %. Na této příznivé situaci se projevil vliv dobré ekonomické situace v ČR. V roce 2019 bylo v obci celkově pouze 9 uchazečů o zaměstnání, které měl úřad práce v evidenci – v roce 2014 to bylo téměř dvakrát tolik.

V roce 2020 bude vývoj podílu nezaměstnaných osob v Tisovci i v jiných územních samosprávných celcích ovlivněn budoucími projevenými ekonomickými dopady po přijatých opatřeních proti šíření nemoci Covid-19. Očekává se, že nezaměstnanost bude růst, respektive že již roste.

Tabulka 4: Podíl nezaměstnaných osob v letech 2014 - 2019

Rok k 31. 12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP - celkem	16	16	11	11	9	9
Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP - dosažitelní	15	15	11	10	8	8
Podíl nezaměstnaných osob (v %) - celkem	6,44	6,44	4,66	4,46	3,65	3,62

Zdroj: ČSÚ

Ekonomické subjekty

Mezi ekonomické subjekty patří domácnosti, podniky, ať už výrobní či prodejní subjekty, také subjekty poskytující služby, stát (např. samospráva) atd. Mezi známější podnikatelské subjekty na území obce patří společnost HAAPE – výroba a potisk autoplachet, Farma Dřeveš s.r.o., Dřevarařská výrobní společnost, s.r.o či Pila s.r.i.. V obci působí také další subjekty, které podnikají v různých činnostech, např. zásobování prodejen a prodej ovoce, zeleniny a běžných potravinářských výrobků, soukromí zemědělci, apod. Ve Dřeveši se nachází prodejna smíšeného zboží, kadeřnictví i soukromá čerpací stanice.

V obci bylo v roce 2019 evidováno 49 podniků se zjištěnou aktivitou, z toho 92 % tvořily fyzické osoby (spolu se zemědělskými podnikateli), dle klasifikace CZ-NACE převládaly v území podniky v oblasti průmyslu a zemědělství (50 %).

Tabulka 5: Podnikatelské subjekty podle právní formy (31. 12. 2019)

Subjekty	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	76	49
Fyzické osoby	68	45
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	55	32
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	2	2
Zemědělství podnikatelé	11	11
Právní osoby	8	4
Obchodní společnosti	1	1
Akciové společnosti	-	-
Družstva	-	-

Zdroj: ČSÚ

Poslední dostupná data ohledně rozdělení ekonomických subjektů v obci dle počtu zaměstnanců pochází z roku 2013. V obci bylo 29 podnikajících subjektů bez zaměstnanců, 5 mikropodniků do 9 zaměstnanců a 1 malý podnik do 49 zaměstnanců. V obci není žádný střední a velký podnik.

Tabulka 6: Podnikatelské subjekty podle počtu zaměstnanců

Subjekty	Počet subjektů
Počet subjektů bez zaměstnanců	29
Počet subjektů s 1-9 zaměstnanci - mikropodniky	5
Počet subjektů s 10-49 zaměstnanci - malé podniky	1
Počet subjektů s 50-249 zaměstnanci - střední podniky	0
Počet subjektů s >249 zaměstnanci - velké podniky	0

Zdroj: ČSÚ

Dle výsledků z realizovaného šetření jsou obyvatelé obce spíše nespokojeni s možností nakupování. Odpověď velmi spokojen/a resp. spíše spokojen/a zvolilo pouze 46 % respondentů.

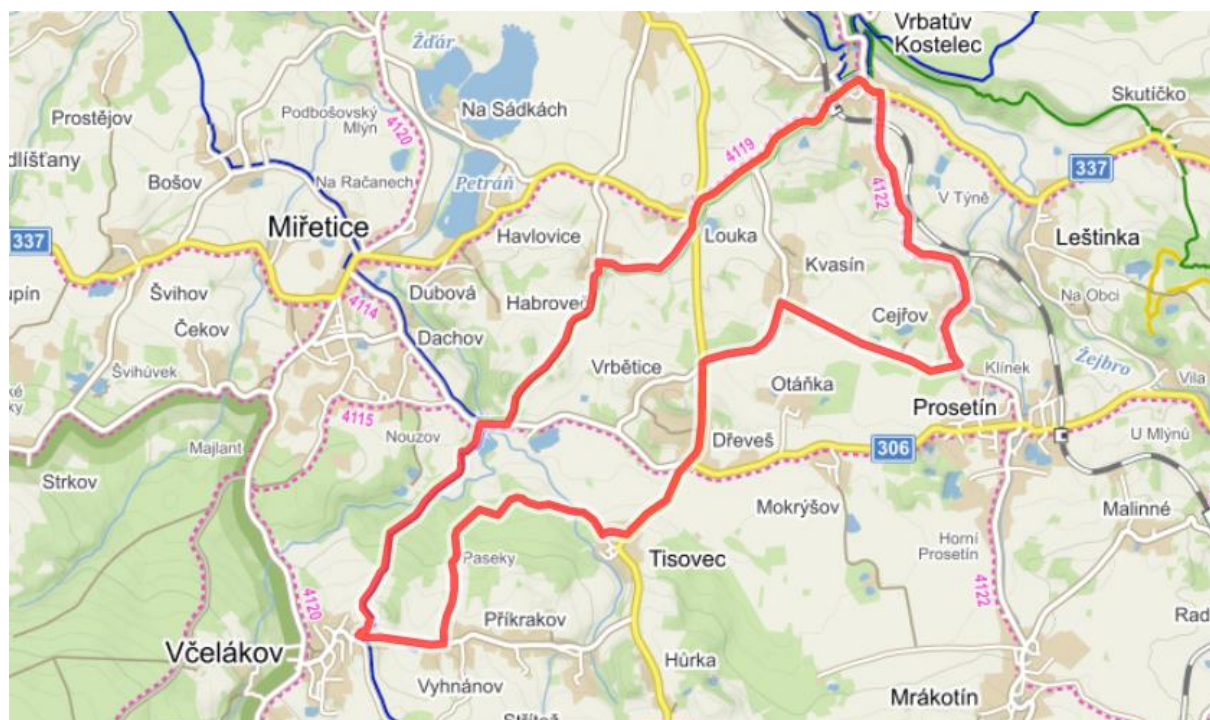
A.2.3 Cestovní ruch

Řešené území obce je z pohledu cestovního ruchu poměrně nezajímavé, největší význam má pěší turistika a cykloturistika v širším okolí.

Území Tisovce spadá do Národního geoparku Železné hory. Oblast Geoparku Železné hory je rájem pro pěší turistiku a cykloturistiku. Celé území je velmi pokryto dobře značenou sítí turistických a cykloturistických tras. Územím obce prochází **cyklotrasa č. 4114** Seč – Žďárec u Skutče, která jižní částí vede částí Dřeveše souběžně se silnicí III. třídy č. 33773 resp. silnicí II. třídy č. 306.

Přes části Tisovec, Dřeveš, Vrbětice a Kvasín vede **naučná stezka Stopy Ležácké tragédie**. Stezka vede po stopách odboje a tragických ležáckých událostí za druhé světové války. Turistická trasa byla zpřístupněna v roce 2010, měří 13 kilometrů a má celkem 8 zastavení. Začíná ve Vrbatově Kostelci, odkud pokračuje po zelené turistické značce přes Louku a Habroveč do Ležáků, z Ležáků po modré turistické značce do Včelákova, a odtud po žluté značce přes Vyhnánov, Paseky, Tisovec, Dřeveš, Vrbětice a Kvasín zpět do Vrbatova Kostelce.

Obrázek 5: Naučná stezka Stopy Ležácké tragédie

Zdroj: www.mapy.cz

V obci se nedochovala žádná větší historická **památk**a, stojí zde pouze železný **kříž** s kamenným podstavcem a se zahrádkou kolem, který byl postaven v roce 1865. Dominantu části Kvasín tvoří **kaplička** z roku 1894. Kříž a zvonek uprostřed návsi ve Vrběticích pořídila osada svým nákladem v roce 1894. Zvonice tohoto křížku je vytvořena z křídla messerschmittu – největšího letadla druhé světové války. V místní části Dřeveš se kromě kříže vedle silnice II/306 nachází také **pamětní deska** mysliveckého sdružení Tisovec. Ta visí na domě č. p. 8, ve kterém se nachází **hospoda** – Myslívna Dřeveš. Budovu bývalého hostince, který fungoval do padesátých let minulého století, koupilo ve špatném stavu v letech osmdesátých myslivecké sdružení, původně za účelem vytvoření vlastní klubovny. Dnes je myslívna známá po širokém okolí, neboť je velice často využívána k různým společenským akcím (svatby, životní jubilea, školení, srazy apod.).

Dřeveš disponuje také soukromou **čerpací stanicí**, postavenou v roce 1996 a stejně tak **prodejnou potravin**, která je provozována obecním úřadem.

Na území obce se nachází také **památný strom** – v osadě Kvasín rostoucí lípa srdčitá, jejíž obvod kmene činí 650 cm.

Obrázek 6: Kaplička a kříž ve středu místní části Kvasín

Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9329481&y=49.8430566&z=17&source=base&id=2069789&gallery=1>

Obrázek 7: Hospoda Myslívna v Dřeveši

Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9228714&y=49.8302494&z=17&pano=1&source=firm&id=13116561&pid=60934943&yaw=1.305&fov=1.571&pitch=0.082>

A.3 Bydlení

Obytné území obce je tvořeno rodinnými domy, v obci je jeden bytový dům. Obec dále vlastní 5 bytových jednotek, které pronajímá.

Dle stávajícího územního plánu obce je zastavěné území obce využito poměrně intenzivně. V maximální míře je pro výstavbu využito volných pozemků v rámci zastavěného území, stávajících proluk v obci. Plochy bydlení jsou tvořeny obytnými ulicemi s převážně řadovou zástavbou, která má kompaktní charakter.

Obec Tisovec bude v roce 2020 nabízet 4 stavební parcely k prodeji, **jinými stavebními parcelami k prodeji nedisponuje**. V obci je pak několik pozemků v majetku soukromých vlastníků určených k výstavbě rodinných domů.

Od roku 2014 byly dokončeny **2 byty** celkem, z toho jeden v rodinném domě (byt v rodinném domě je stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení).

Tabulka 7: Počet dokončených bytů v obci

Rok	Byty celkem	v rodinných domech	v bytových domech
2014	1	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	-	-	-
2018	-	-	-
2019	1	1	-

Zdroj: ČSÚ

Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bylo v Tisovci **130 domů**, z toho 125 bylo domů rodinných, 4 bytové a 1 ostatní budova. Celkový počet bytů byl **163 bytů** (v bytových domech bylo dohromady 22 bytů, v rodinných domech 141). Z tohoto počtu bylo 128 bytů obydlených a 35 neobydlených, neobydlenost bytů tedy dosahovala přibližně 21 %. Nejčastěji slouží neobydlené byty k rekreaci (chaty, chalupy), konkrétně zde se jednalo o 74 % neobydlených bytů. Ve dvou případech se jednalo o byty nezpůsobilé k bydlení.

Tabulka 8: Domovní fond obce Tisovec

	Celkový počet domů	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy
obec Tisovec	130	125	4	1

Zdroj: SLBD 2011, ČSÚ, domovní fond

Tabulka 9: Počet bytů v obci a jejich obydlenost (SLBD 2011)

	Celkový počet bytů	Počet obydlených bytů	Neobydlené byty			
			Počet neobydlených bytů	Slouží k rekreaci	Přestavba domu	Nezpůsobilé k bydlení
obec Tisovec	163	128	35	26	-	2

Zdroj: SLBD 2011, ČSÚ → vlastní výběr → SLBD 2011 → počet bytů – obydlenost domu

Občané jsou dle výsledků z realizovaného šetření nepříliš spokojeni s možnostmi pro výstavbu rodinných domů, konkrétně bylo nespokojeno 44 % respondentů.

A.4 Doprava a infrastruktura²

A.4.1 Dopravní obslužnost

Obec Tisovec je zapojena do integrované dopravy. Integrovaná regionální doprava /IREDO/ je tarifní systém, ve kterém pracují všichni dopravci, kteří provozují veřejnou autobusovou a regionální železniční dopravu.

Autobusová doprava – kromě části Otáňka, ve které se nenachází žádná autobusová zastávka, najdeme zastávku autobusu v každé části obce – tedy v Tisovci, Kvasíně, Vrběticích i Dřeveši (na fotce vpravo). V Tisovci, Dřeveši a Kvasíně se nachází zastávky autobusu přibližně uprostřed obce, pouze zastávka Tisovec, Vrbětice, Boučí se nachází asi půl kilometru od středu Vrbětic, a to na křižovatce silnic II/355 a III/33777, která obcí prochází.

Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9235353&y=49.830771&z=17&source=pubt&id=15230395&gallery=1>

Autobusové zastávky jsou obsluhovány **třemi autobusovými linkami**:

- autobusy linky č. **620702 (Hlinsko-Miřetice-Chrudim)** zastavují na zastávkách v Tisovci (zast. Tisovec) a Dřeveši (zast. Tisovec, Dřeveš);
- autobusy linky č. **620771 (Miřetice-Skuteč)** zastavují na všech čtyřech zastávkách, tedy v Tisovci (zast. Tisovec), Dřeveši (zast. Tisovec, Dřeveš), Kvasíně (zast. Tisovec, Kvasín) i Vrběticích (zast. Tisovec, Vrbětice, Boučí);
- autobusy linky č. **620781 (Chrast-Miřetice-Bítovany)** rovněž obsluhují všechny čtyři místní části, resp. jejich zastávky

Provoz na těchto linkách zajišťuje Arriva Východní Čechy a.s. Obyvatelé místní části Otáňka mají nejblíže zastávku Prosetín, Mokříšov, která je od obce vzdálena přibližně 600 metrů.

Železnice – řešeným územím železniční trať neprochází, nejbližší stanice vlaku se nachází v Prosetíně, kde se nachází trať vedoucí do Hlinska.

V dotazníkovém šetření občané uvedli, že nejčastěji jezdí do zaměstnání / do školy / k lékaři ať, to činí 92 % respondentů. Naopak autobusovou dopravu využívají občané v třetině případů, ostatní způsoby dopravy jsou víceméně minimální. Co se týká spokojenosti s veřejnou dopravou v obci, tak s ní je spokojeno 60 % respondentů.

A.4.2 Dopravní infrastruktura

Páteřními komunikacemi řešeného území jsou dvě silnice II. třídy: č. **II/355** (Hlinsko – Tisovec – Chrast), které jsou páteřní komunikací Tisovce a Dřeveše spojující jih a sever řešeného území a **II/306** (Dřeveš – Prosetín – Skuteč) vedoucí ze středu území (v Dřeveši) dále směrem na východ přes Prosetín do Skutče).

Kromě toho se na území Tisovce nachází další komunikace III. třídy. Jedná se o tyto:

- III/33773 vedoucí do Dřeveše ze směru od Miřetic
- III/33777, která je páteřní komunikací pro Kvasín a Vrbětice a která se severně od řešeného území napojuje na silnici II/337
- III/33778 spojující Kvasín s Prosetínem, kde se napojuje na silnici č. III/3061

² Kapitola je zpracována dle územního plánu obce a Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje.

V rámci dotazníkového šetření v obci byli občané tázáni, jaké investice by se měly dle jejich názoru přednostně financovat z obecního rozpočtu (s možností označení až tří odpovědí). Jednoznačně nejvyšší počet hlasů získala od respondentů možnost „Komunikace, chodníky“, konkrétně ji vybralo 70 % respondentů. Spokojenost s údržbou komunikací a chodníků v obci není nikterak vysoká, pozitivně se vyjádřila polovina respondentů.

A.4.3 Doprava v klidu

Protože se jedná převážně o zástavbu rodinných domků, je **odstavování vozidel** zajištěno v garážích na soukromých pozemcích. Parkování je pro návštěvy možné převážně na soukromých pozemcích, případně na místních komunikacích za splnění podmínek příslušného zákona. Odstavná plocha je vybudována u obecního úřadu, v případě podnikatelských subjektů převážně na vlastních pozemcích (prodejna smíšeného zboží aj.).

A.4.4 Technická infrastruktura

Vodovod - obec vč. všech místních částí je vybavena veřejným vodovodem v majetku obce Tisovec a společnosti Vodovody a kanalizace Chrudim a.s. a provozuje ho Vodárenská společnost Chrudim a.s., Chrudim. Vodovod je součástí skupinového vodovodu Hlinsko.

Kanalizace a čistírna odpadních vod - v roce 2020 dochází k vybudování splaškové kanalizace v části Dřeveš. V ostatních částech obce není veřejná kanalizace, pouze nesoustavné dešťové odvodnění vyústěné více výústěmi do potoka Ležák. Splaškové vody jsou likvidovány individuálně v septicích s přepadem do dešťové kanalizace nebo v bezodtokových jímkách na vyvážení. Kaly jsou vyváženy na zemědělské pozemky.

Zásobování elektrickou energií - území obce je napájeno el. energií venkovním vedením VN č.833 (alt.933) o napětí 35 kV. Venkovní vedení je provedeno holými vodiči AlFe na betonových stožárech. Místní části Dřeveš, Tisovec a Kvasín mají zásobování elektrickou energií zajištěno ze samostatných trafostanic, Vrbětice jsou napájeny elektrickým vedením NN z trafostanice „Dřeveš – obec“, Otářka elektrickým vedením NN z trafostanice „Mokřýšov – obec“.

Plynofikace – obec Tisovec ani žádná z místních částí není plynofikována.

Veřejný rozhlas – v obci je zaveden veřejný rozhlas, jehož současný stav je uspokojivý.

Veřejné osvětlení – stávající svítidla jsou většinou osazena na podpěrných bodech rozvodné sítě NN – jedná se o orientační světelné body, veřejné osvětlení nesplňuje normové požadavky na intenzitu a rovnoměrnost.

V rámci dotazníkového šetření v obci byli občané tázáni, jaké investice by se měly dle jejich názoru přednostně financovat z obecního rozpočtu (s možností označení až tří odpovědí). Možnost „Technická infrastruktura“ byla označena druhým nejvyšším počtem respondentů, konkrétně ji zvolilo 33 %, občané by si tedy přáli kvalitnější technickou infrastrukturu.

A.4.5 Odpadové hospodářství

V obci se nachází hnízda na tříděný odpad. Vzhledem k tomu, že se jedná o menší obec, je stávající rozmístění a počet kontejnerů dostačující. Svoz velkoobjemového odpadu zajišťuje obec pro své občany pravidelně 2x ročně. Společností zajišťující svoz odpadu jsou Technické služby Hlinsko, s.r.o.

Dle výsledků z realizovaného šetření je se svozem odpadu v obci spokojeno 74 % respondentů.

A.5 Občanská vybavenost

A.5.1 Školství a vzdělávání

V obci se nenachází žádné školní ani předškolní zařízení. Mateřská a základní škola se nachází v Prosetíně, Základní škola ve Včelákově.

Občané jsou dle výsledků z realizovaného šetření mírně spokojeni s dostupností mateřské (61 % spokojených respondentů) a základní školy (72 % spokojených respondentů).

A.5.2 Sociální a zdravotní péče

V Tisovci se ordinace lékařů nenachází. Základní zdravotní služby praktického, dětského, zubního lékaře, gynekologa, zvěrolékaře se nachází ve Skutči nebo v Hlinsku. Spádová nemocnice se nachází v Chrudimi. Výjezdové skupiny rychlé lékařské pomoci, jejichž členem je lékař se nachází v Chrudimi a Hlinsku, výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci se pak nachází ve Skutči.

V rámci **ORP Hlinsko** byl zpracován **Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro správní území OPR Hlinsko**, na období 1. 10. 2019 – 30. 9. 2022. Tento strategický dokument podává informace o současné a plánované síti sociálních služeb a nových směrech vývoje na území OPR Hlinsko. Pro zástupce samospráv je mj. zdrojem informací, jaké sociální služby mohou využít v obci a kde získat informace o možnostech pomoci a podpory osobám v obtížné životní situaci. Kromě zjištění současného stavu sociálních služeb je potřeba uvážit i budoucí vývoj poptávky po těchto službách. Očekávaný vývoj zájmu po službách pro seniory i zdravotně postižené je závislý na demografické projekci v obci i širším okolí, dle demografického vývoje lze v příštích letech tedy očekávat, že porostou podíly všech věkových podskupin seniorů.

Sociální služby zajišťuje v přímé péči klientům zejména Oblastní charita Nové Hradky u Skutče.

A.5.3 Sport, kultura, volný čas

V obci se nenachází kulturní dům, ale součástí obecního úřadu ve Dřeveši je **společenský sál**, který slouží k pořádání společenských akcí (pouťové a posvícenské zábavy, vánoční koncerty, oslava dětského dne, sraz rodáků, posezení k ukončení prázdnin). Vrcholnou událostí jsou tradiční plesy hasičů a myslivců. V osadě Kvasín slouží místním ke společenským akcím zrekonstruovaná **klubovna**, kterou udržují a opravují místní hasiči. Některé společenské akce se konají také v hospodě Myslívna ve Dřeveši.

Za budovou obecního úřadu je vybudováno nové **dětské hřiště**, jiná sportoviště (fotbalové hřiště, tělocvična atp.) se zde nenachází.

Obrázek 8: Dětské hřiště za obecním úřadem ve Dřeveši

Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.9233546&y=49.8311636&z=19&source=base&id=2222317&gallery=1>

V obci působí několik spolků, které se podílejí na společenském dění v obci:

- Sbor dobrovolných hasičů Kvasín,
- Sbor dobrovolných hasičů Tisovec,
- Myslivecký spolek Tisovec.

Činnost místních spolků je podporována z rozpočtu obce. Spolky přispívají k pestrosti kulturních, sportovních a společenských akcí v obci.

Dle výsledků z realizovaného šetření je spokojeno s možnostmi sportovního vyžití v obci 43 % respondentů, s možnostmi kulturního vyžití v obci dokonce pouze 39 % respondentů, s podmínkami pro činnost spolků pak 68 % respondentů. Tyto výsledky ukazují, že místním velmi chybí více akcí/prostoru pro volný čas (venkovní hřiště/sportovní areál/tělocvična)

A.5.4 Bezpečnost

Dle mapy kriminality je index kriminality³ v obvodním oddělení Skuteč ve výši 71,4 (rok 2019), což je v celorepublikovém **srovnání nízká hodnota**. V roce 2019 bylo v celém obvodním oddělení spácháno 105 zjištěných trestných činů, z toho bylo objasněno 81, což odpovídá 77% objasnění. Zajištění veřejného pořádku a ochrany majetku obyvatel provádí v rámci výkonu své služby Policie ČR. Ochrana životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru obce je zajištěna **jednotkami sboru dobrovolných hasičů obce**.

Tabulka 10: Index kriminality a trestné činy v obvodním oddělení Skuteč v roce 2019

Údaje	Obvodní oddělení Skuteč
Zjištěno trestných činů	105
Objasněno trestných činů	81
% objasnění trestných činů	77
Index kriminality	71,4

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Obecně lze konstatovat, že obec Tisovec **nepatří k obcím se zvýšeným bezpečnostním rizikem** a bezpečností situace koresponduje s celkově nízkou úrovní kriminality v obci a okolí.

Stavu odpovídá i výsledek dotazníkového šetření, občané jsou poměrně spokojeni s bezpečnostní situací v obci (71 % spokojených respondentů).

A.6 Životní prostředí

Problematika životního prostředí představuje komplexní fenomén, kdy vnímání kvality životního prostředí v obci není ovlivněno žádnými negativními vlivy. Na území obce se nevyskytují oblasti Evropsky významné lokality (NATURA 2000), ani ptačí oblasti.

Obec Tisovec leží dle BPEJ v mírně teplém, vlhkém klimatickém regionu. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 7 až 8 °C, průměrný roční úhrn srážek činí 550 – 650 mm.

Půdní fond - v celém území je evidováno přibližně 413 ha zemědělské půdy, jejíž rozloha se v posledních letech nemění a 183 ha nezemědělské půdy. Většina **půdy** na území obce se vyznačuje nízkou produkční schopností, které jsou většinou pro zemědělské účely postradatelné a lze připustit i jiné, efektivnější využití, než zemědělské. Jedná se zejména o půdy s nízkým stupněm ochrany, s výjimkou vymezených ochranných pásem a chráněných území.⁴

³ Index kriminality přepočítává počet trestných činů na deset tisíc obyvatel daného celku.

⁴ <https://bpej.vumop.cz>

Tabulka 11: Druhy pozemků (ha)

	31. 12. 2018	31. 12. 2019
Celková výměra	596,26	596,25
Zemědělská půda	413,50	413,21
Orná půda	228,93	228,93
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	16,15	16,14
Ovocný sad	1,55	1,55
Trvalý travní porost	166,88	166,60
Nezemědělská půda	182,75	183,03
Lesní pozemek	124,98	124,98
Vodní plocha	6,99	7,19
Zastavěná plocha a nádvoří	7,75	7,87
Ostatní plocha	43,03	43,00

Zdroj: ČSÚ

Syntetickým ukazatelem hodnotícím z hlediska využití půdy kvalitu území je koeficient ekologické stability (KES)⁵. V případě Tisovce je KES roven 1,13, což znamená, že jde o vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů.

Vodní toky – západním okrajem obce protéká potok Ležák. V severní části území – Kvasínem – protéká Havlovický potok, střední částí řešeného území protéká Dřevešský potok.

Veřejná zeleň – v obci je veřejná zeleň neustále udržována a jsou i nově osazovány stromy a keře. Dle územního plánu obce zůstává systém sídelní zeleně v zastavěné části obce zachován, tzn. převážně volně rozptýlená vysoká zeleň po celé ploše obce se zvýšenou koncentrací na plochách veřejných prostranství.

Příroda - na lokální úrovni jsou v území vymezeny lokální biokoridory a biocentra, a to zejména ve vazbě na navazující katastrální území. Většina prvků je převážně funkční, vyžadující vhodný způsob hospodaření. Obec se nachází v oblasti Železnohorského bioregionu⁶.

Ovzduší - ovzduší v obci je dobré. Velkými a zároveň stálými zdroji emisí jsou především podniky veřejného zásobování energií a teplem a průmyslové zóny na území či poblíž měst Hlinsko a Chrudim. Z ročenky Českého hydrometeorologického ústavu z roku 2018 vyplývá, že území obce spadá do oblasti, kde dosahují průměrné roční koncentrace PM_{2,5} hodnot okolo 12 - 17 µg.m⁻³, tedy cca 60 % imisního limitu (25 µg.m⁻³), průměrné roční koncentrace PM₁₀ hodnot do 20 µg.m⁻³, tedy cca 50 % imisního limitu (40 µg.m⁻³) a průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu⁷ cca 40 % imisního limitu.

Dle výsledků z realizovaného šetření je spokojeno s množstvím a kvalitou zeleně v obci 77 % respondentů, s kvalitou ovzduší 82 % respondentů a s mírou hlučnosti v obci 79 % respondentů.

⁵ Poměr ploch ekologicky stabilních (v tomto případě lesních ploch, TTP, vodních ploch a sadů) k plochám ekologicky nestabilním (orná půda a zastavěné plochy).

⁶ Bioregion je individuální jednotka biogeografického členění krajiny na regionální úrovni. V rámci bioregionu se vyskytuje identická vegetační stupňovitost.

⁷ Mezi jeho nejvýznamnější zdroje se řadí spalování pevných paliv v kotlích nižších výkonů, především v domácích topeništích.

A.7 Správa obce

A.7.1 Obecní úřad

Obec Tisovec je územně samosprávným celkem s právní subjektivitou. Obec je spravována zastupitelstvem, které je devítičlenné. Starostka obce je neuvolněná.

Zřízené poradní orgány:

- kontrolní výbor,
- finanční výbor,
- výbor pro kulturu a společenské události.

Obec navenek vystupuje jako právnická osoba. V právních vztazích vystupuje pod svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Starostka: Mgr. Jaroslava Matrasová

Místostarostka: Monika Modráčková

Úřední hodiny:

Pondělí, středa 15:30 - 17:00

A.7.2 Hospodaření a majetek obce

Základním plánem pro hospodaření obce je jeho rozpočet, který je každoročně schvalován zastupitelstvem obce a který odráží základní priority rozvoje obce. Daňové příjmy obce v absolutní výši od roku 2016 postupně rostou. Pozitivní vývoj je dán především novým rozpočtovým určením daní a pozitivním vývojem ekonomiky České republiky, který zvýšil příjmy ze sdílených daní. Z tabulky je vidět, obec disponuje na svém bankovním účtu s dostatečnou finanční rezervou (kladné hodnoty salda).

Tabulka 12: Hospodaření obce

Hospodaření/rok	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	3 987 902,95 ⁸	4 085 117,58	4 502 041,22	4 980 793,60
Nedaňové příjmy	650 928,79	388 090,54	946 414,54	1 111 679,56
Kapitálové příjmy	123 629,00		30 950,00	303 736,38
Neinvestiční přijaté transfery	806 304,00	566 992,00	703 258,00	693 539,00
Investiční přijaté transfery	251 965,00			
Celkem příjmy	5 820 729,74	5 040 200,12	6 182 663,76	7 089 748,54
Běžné výdaje	3 402 910,38	4 036 982,67	3 549 750,14	4 011 166,85
Kapitálové výdaje	545 906,00	28 060,00	0,00	1 058 800,00
Celkem výdaje	3 948 816,38	4 065 042,67	3 549 750,14	5 069 966,85
Financování	-188 523,00	-180 263,00	-180 336,08	
Saldo	1 683 390,36	794 894,45	2 452 577,54	2 019 781,69

Zdroj: Monitor státní pokladny

A.7.3 Vnější vztahy a vazba obce

Tisovec je součástí Dobrovolného svazku obcí **Mikroregionu Skutečsko - Ležáky** v okrese Chrudim, jeho sídlem je Vrbatův Kostelec a jeho cílem je všeobecná ochrana životního prostředí v zájmovém území, společný postup při dosahování ekologické stability zájmového území, koordinace významných investičních akcí v zájmovém území, koordinace obecných územních plánů a územní plánování v regionálním měřítku, podpora, vzniku podmínek pro

⁸ hodnoty dle účetní skutečnosti.

vytváření pracovních příležitostí, zastupování členů svazku při jednání o společných věcech s třetími osobami (orgány státní správy aj.), propagace svazku a jeho zájmového území. Sdružuje celkem 12 obcí a byl založen v roce 2001.

Území obce spadá pod působnost **Místní akční skupiny Hlinecko, z.s.** Sdružení obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací, aktivních fyzických osob a dalších subjektů umožňuje intenzivní spolupráci v území a rozvoj občanských iniciativ na místní a regionální úrovni. Základním cílem je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků. Místní akční skupina Hlinecko, z.s. působí na území 18 obcí na Hlinecku.

Tisovec je součástí Dobrovolného svazku obcí **Sdružení obcí Mikroregionu Hlinecko**. Společným cílem činnosti svazku je prosazování společných zájmů a spolupráce při rozvoji území a podpoře společenského života.

Tisovec je také součástí Dobrovolného svazku obcí **Komunální služby Hlinecko, svazek obcí**, který byl založen 29.6.2018. Členy svazku je 62 obcí Chrudimska, Litomyšlska, Pardubicka a Ústeckoorlicka. Vznikl za účelem vzájemné spolupráce členských obcí svazku při ekonomické činnosti, která je realizována ve prospěch všech členů svazku. Jedná se zejména o spolupráci v oblasti zabezpečování čistoty obce, shromažďování, svozu a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití či zneškodnění. Svazek je stoprocentním vlastníkem společnosti **Technické služby Hlinsko, s.r.o.**, která tuto činnost pro svazek vykonává.

<i>Dle výsledků z realizovaného šetření je s komunikací úřadu obce velmi nebo spíše spokojeno 62 % respondentů.</i>

A.8 Dotazníkové šetření

V obci Tisovec proběhlo v únoru a březnu 2020 dotazníkové šetření mezi občany, jehož výsledky jsou použity při tvorbě strategie rozvoje obce. Cílem bylo zjistit, jak jsou místní s životem v obci spokojeni, co je trápí nebo co doporučují přednostně řešit. **Výsledek šetření je nadmíru pozitivní, spokojenost převládala u většiny respondentů.**

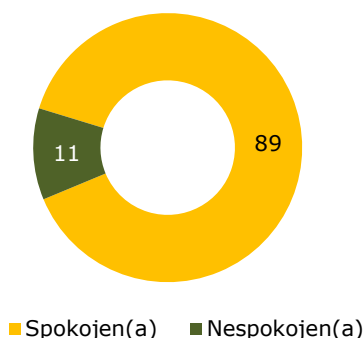
Průběh dotazníkového šetření (sběr) mohl být ovlivněn vyhlášením nouzového stavu v České republice dne 12.03.2020, z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2) na území České republiky.

Šetření bylo doplněno o aktuální otázky rozvoje obce. Struktura respondentů odpovídala věkové struktuře obyvatel obce, celkem se podařilo získat 28 vyplněných formulářů (10 % občanů obce nad 18 let věku).

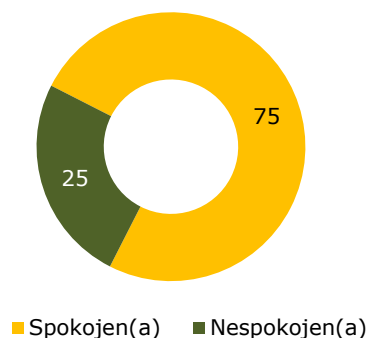
S obcí jako místem pro život je spokojeno **89 % respondentů**, s mezilidskými vztahy v obci je spokojeno **75 % respondentů**, v tomto směru je možné realizovat opatření ke zlepšování mezilidských vztahů v obci (společné akce apod.). V komentářích lidé uvedli, že věří, že se vztahy v obci mohou postupně měnit a zlepšit a jako nevýhodu berou rozdělení obce na více částí, což zcela neumožňuje se společně identifikovat pod jednu obec.

Otázka: Jak jste spokojen/a s životem v obci z následujícího pohledu

MÍSTO PRO ŽIVOT (%)

MEZILIDSKÉ VZTAHY (%)

Otázka: Co se Vám v obci nejvíce líbí nebo nelíbí?

LÍBÍ	NELÍBÍ
✓ klid a hezké prostředí v okolí	! bezohlednost určitých spoluobčanů jeden k druhému, kdo má špetku rozumu a úctu sám k sobě tak to dokáže pochopit
✓ prodejna a možnost si nakoupit	! silnice - povrch
✓ že žijeme (zatím v klidném místě v části obce Tisovec) v prostředí řeky a lesu kolem naší obce	! zastaralé kontejnery, přeplněné kontejnery - plasty se válí okolo, kvůli malému otvoru nejdou vhodit dovnitř
✓ klidné životní prostředí	! antukové hřiště
✓ dětské hřiště	! málo nových keřů a okrasných stromů
✓ zeleň u bytovky č. 31	! malý zájem občanů o dění v obci
✓ vztahy mezi některými lidmi - vzájemná podpora	! rozpadlý mostek pod silnicí
✓ kaplička	! silný provoz přetížených nákladních vozidel s přívěsy vozící kamennou drť a nedodržující rychlost v obci a ohrožující chodce

✓ dobré informace o dění v obci (vývěska, rozhlas atd.)	! cesty v obci jsou ve špatném stavu, chybí chodník a stání na zastávce, chůze při silnici je nebezpečná!
✓ život tady	! špatná komunikace zastupitelů s obyvateli všech osad!
✓ opravený obecní úřad	! v dnešní době nám chybí lepší rozvoj technických sítí a infrastruktury
✓ všechno, nestěžujeme si	! údržba chodníků není vždycky dobrá, někde dokonce chodníky chybí, takže s kočárkama to je někdy těžké
✓ vytvořila se tady skupina, která se snaží něco v obci dělat, akce a něco podobného	! když je obec takto rozdělena na více částí, tam něco funguje někde lépe a něco zase hůře (odpady, kontejnery, stav silnic)
✓ hezká příroda a kousek do Chrudimi nebo Hlinska	! absence kanalizace nebo společné čistírny odpadních vod
✓ sousedská výpomoc	! chybějící chodník pro pěší, alespoň z jedné strany u hlavní silnice (od zatáčky v Tisovci, před Modráčkovi, Petříkovi směr k Blatoňovi. Pokud chodíme ráno a večer za tmy na zastávku Včelákov U sloupku Střítež. velké nebezpečí sražení autem.
	! stav komunikace v Tisovci, zvláště u hasičské zbrojnice a nedostatečný prostor k parkování u borového lesíka u "chat" (Vojtová, Procházková).
	! svoz zbytkového komunálního odpadu je nutný celoročně každý týden nikoliv pouze v zimních měsících.

Otázka: Jak se nejčastěji dopravujete do zaměstnání/do školy/k lékaři?
(možnost kombinace více druhů užitých prostředků)

**92 %
autem**

**38 %
autobus**

**13 %
pěšky**

**13 %
kolo**

**0 %
vlak**

Plánujete se v příštích 5 letech odstěhovat z obce?

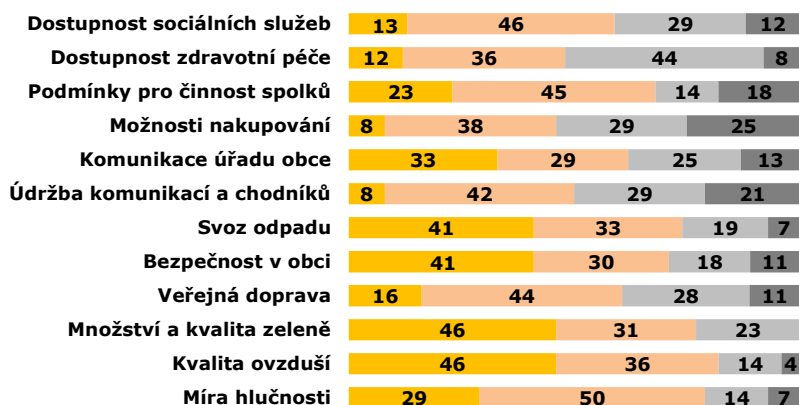
**93 %
ne**

**0 %
ano do obce v regionu**

**7 %
ano do obce mimo region**

Otázka: Úroveň spokojenosti s kvalitou života a životního prostředí v obci.

Úroveň spokojenosti s kvalitou života a životního prostředí v obci

■ velmi spokojen(a) ■ spíše spokojen(a) ■ spíše nespokojen(a) ■ velmi nespokojen(a)

Pozitivní hodnocení:

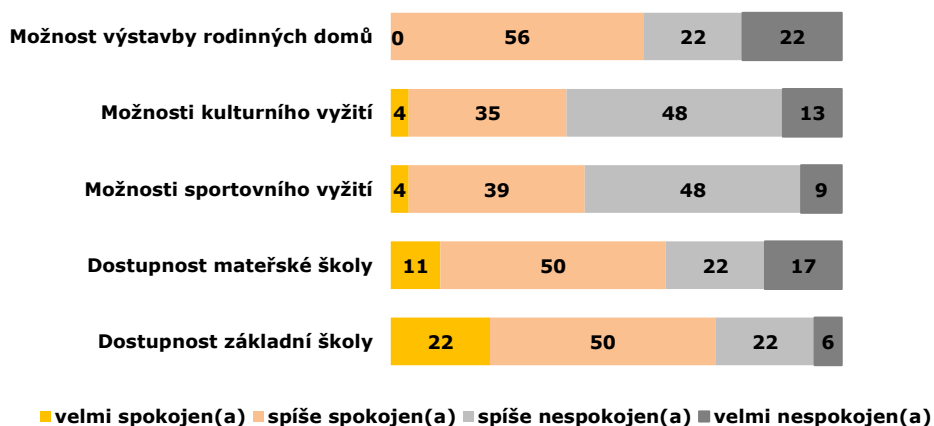
- ✓ Podmínky pro spolky
- ✓ Komunikace úřadu obce
- ✓ Svoz odpadu
- ✓ Bezpečnost v obci (vybrané komentáře respondentů: chybí radar na silnici; U břízů chybí chodník!)
- ✓ Kvalita ovzduší, zeleně a míra hluchosti

Výhrady:

- ✓ Dostupnost sociálních služeb
- ✓ Dostupnost zdravotní péče
- ✓ Možnosti nakupování
- ✓ Údržba komunikací a chodníků (dle komentářů chybí chodníky, hlavně v zimním období – vyhrnutí sněhu)
- ✓ Veřejná doprava (dle komentářů ať jezdí více spojů v sobotu a v neděli)

Otázka: Úroveň spokojenosti s materiální vybaveností a vzděláváním.

Úroveň spokojenosti s materiální vybaveností a vzděláváním

Pozitivní hodnocení:

- ✓ Dostupnost základní školy

Výhrady:

- ! Možnosti kulturního vyžití
- ! Možnost výstavby rodinných domů
- ! Dostupnost mateřské školy
- ! Možnosti sportovního vyžití (dle komentářů chybí hlavně hřiště pro děti a antukové hřiště)

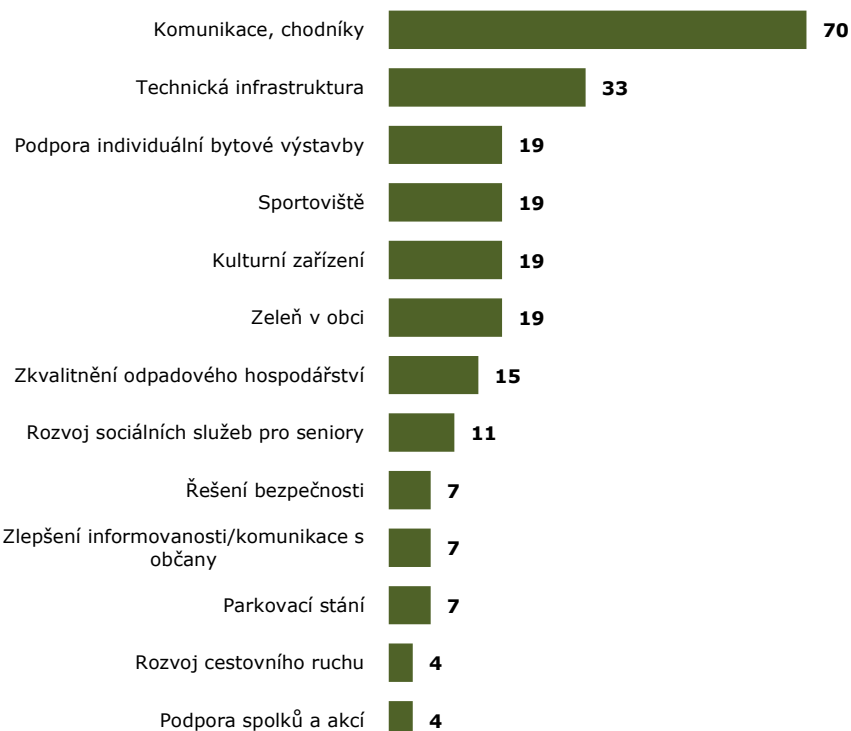
Otázka: Co Vám v obci nejvíce chybí?

- o obchod pro seniory ohledně nákupů základních potravin. Hřiště pro malé děti kvůli bezpečnosti, parčík pro seniory k posezení včetně laviček v chatové oblasti,
- o kulturní akce (více se propojit s ostatními částmi obce),
- o obchod,
- o autobusové spojení,
- o možnost pracovních nabídek,
- o cesty a cyklostezka, kde by se člověk prošel nebo projel na kole,
- o vyřešit nepořádek,
- o kultura, síť v obci,
- o čistírna odpadních vod,
- o místo např. hostinec, kde bychom se setkávali,
- o úklid,
- o kanalizace. Měla být vybudována dříve než veřejný vodovod,
- o více spojujících akcí mezi jednotlivými částmi.

Otázka: Jaké investice by se měly přednostně financovat z obecního rozpočtu? (% , možnost tří odpovědí)

Přednostně by se mělo investovat dle respondentů do podpory zlepšení stavu komunikací a chodníků a do technické infrastruktury v jednotlivých částech obce.

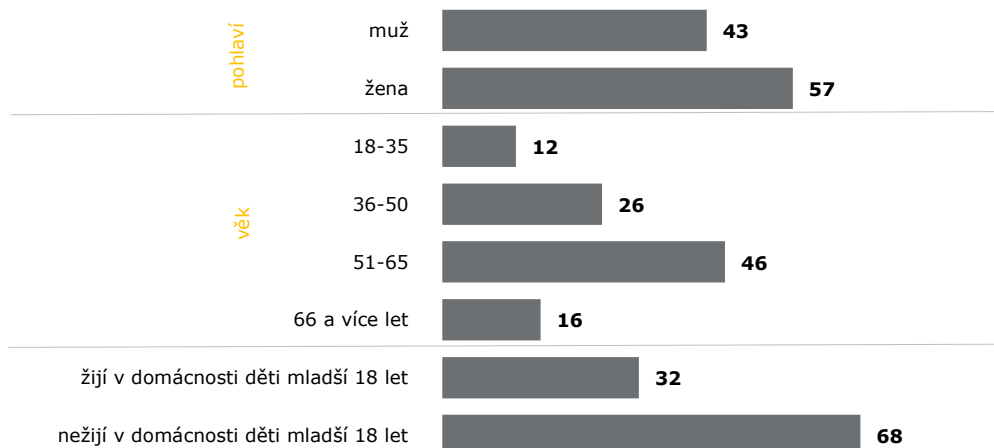
Naopak nikdo z respondentů neuvedl možnost školní zařízení, opatření reagující na klimatické změny a rozvoj cestovního ruchu.

Otázka: Připomínky, komentáře občanů

- o v žádném případě nepálit PET lahve v kotlích ani v krbových kamnech vzhledem k ovzduší, kolem nás, jakož tomu bývá doposud u některých spoluobčanů v naší obci - zavést přísné kontroly,
- o silnici od Prosetína zničily nákladáky přetížené štěrkem. Na křižovatce v obci je rozpadlý mostek, který vede pod silnicí. Silnice je vypouklá, krajnice orvané. Kamiony zničily vše, co bylo ještě dobré. Plná auta jezdila přes nás a prázdná přes Vrbatův Kostelec. I když výhledově budou ve VK směrem Nasavrky dělat novou silnici. Nevíme, co si o tom máme myslet,
- o bylo by pěkné obnovit cesty přes pole Tisovec-Vrbětice a přes "bažantnice" - Ležáky, kterou letos zorali. Děkuji,
- o příště současný zastupitelé nekandidovat,
- o nerozumím tomu rozdělení v dotazníku na části, patříme pod Tisovec.

Otázka: Struktura respondentů (%)

A.9 Východiska pro návrhovou část

Východiska pro návrhovou část jsou zpracována zejména na základě poznatků z charakteristiky obce, šetření názorů obyvatel a výstupů z průběžných jednání a rozhovorů. SWOT analýza pomůže přehledně identifikovat silné i slabé stránky obce, příležitosti rozvoje či budoucí hrozby. Ze SWOT analýzy se také vychází při stanovení návrhů opatření a dalšího zaměření rozvojového plánu obce a zpracování záměrů akčního plánu.

Silné stránky	Slabé stránky
Ekonomický rozvoj obce + Nízký podíl nezaměstnaných osob – výborná situace na trhu práce. + Blízkost města Hlinska a Skutče (i z hlediska lokální ekonomiky). + Přítomnost stabilních ekonomicky aktivních subjektů v obci. Obyvatelstvo + Stabilní růst počtu obyvatel v obci (růst od roku 2015). + Příznivý index stáří. Životní prostředí + Zavedený systém sběru separovaného odpadu včetně bio odpadu. Správa obce, sociální a zdravotní oblast + Klidné místo pro život/bydlení. + Komunikace s občany, úsilí o otevřený přístup obce. + Spokojenost místních občanů. + Stabilní finanční situace obce. + Bezpečnost v obci. + Existence sboru dobrovolných hasičů.	Ekonomický rozvoj obce - Poptávka po větším sortimentu v obchodu se smíšeným zbožím (názory občanů). Životní prostředí - Provoz a hluk ze silniční dopravy. Správa obce, sociální a zdravotní oblast - Mírná nespokojenost občanů s mezilidskými vztahy v obci. Infrastruktura - Chybějící chodníky a neuspokojivý stav některých místních komunikací v obci (zejména v místních částech). - Nedostatek pozemků pro individuální bytovou výstavbu (názory občanů). - Chybějící kanalizace v obci. - Obec není plynofikována. - Výhrady občanů k autobusovému jízdnímu řádu (názory občanů z dotazníkového šetření). - Přeplněné kontejnery na tříděný odpad na některých místech obce (názory občanů z dotazníkového šetření).

Infrastruktura + Kvalitní dopravní spojení obce autobusovou. + Existence cyklotrasy v obci. + Technická infrastruktura (vodovod, elektro). + Zamýšlený prodej stavebních pozemků v obci v roce 2020. Školství, vzdělávání a aktivity volného času + Aktivní spolky a organizace nabízející kulturní, sportovní a společenské akce. + Existence moderního dětského hřiště v obci.	
Příležitosti	Hrozby
Ekonomický rozvoj ✓ Rozvoj drobného podnikání (kadeřnictví, pohostinství apod.). ✓ Využití dotačních příležitostí pro financování rozvoje obce. Obyvatelstvo ✓ Koordinovaný růst počtu obyvatel. Životní prostředí ✓ Rozšíření ploch trvalých porostů zeleně v obci a krajině (obnova liniové zeleně, alejí atd.). ✓ Systematická obnova a údržba zeleně. ✓ Vytvoření nových tras/stezek - prostupnost obce, spojení do okolních obcí. ✓ Podpora využívání ekologických zdrojů vytápění, energie, úspor vody. Správa obce, sociální a zdravotní oblast ✓ Budování otevřeného úřadu. ✓ Participativní přístup k řízení a rozvoji obce. ✓ Podpora zdravotní péče, rozšiřování péče o seniory. ✓ Využití dotačních prostředků a spolupráce s okolními obcemi. ✓ Spolupráce a členství obce v rozvojových sdruženích. Infrastruktura ✓ Možnosti doplnění pěší a cyklistické prostupnosti území.	Ekonomický rozvoj ! Snížení příjmů ze sdílených daní kvůli zhoršení kondice české ekonomiky, zhoršení financování obce. Obyvatelstvo ! Celorepublikový trend stárnutí populace. Životní prostředí ! Legislativní změny týkající se nakládání s odpady (omezení skládkování). ! Zvyšující se produkce odpadu. ! Ohrožení obce a jeho zázemí suchem, úbytek spodní vody v krajině. Správa obce ! Nárůst byrokracie a zvyšování administrativní náročnosti veřejné správy. Infrastruktura ! Zvyšující se nároky na technickou infrastrukturu. ! Zvyšující se motorizace a tranzitní doprava. Školství, vzdělávání a aktivity volného času ! Trávení volného času mimo obec.

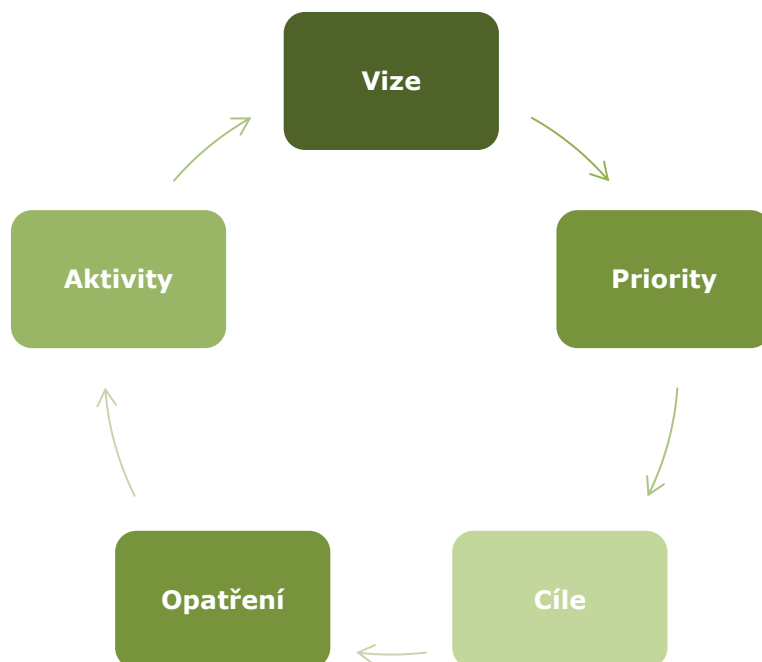

NÁVRHOVÁ ČÁST

B Návrhová část

Návrhová část Strategie rozvoje obce Tisovec vytyčuje základní směry budoucího vývoje obce do roku 2026 a umožňuje vedení obce komplexně identifikovat potenciál rozvoje obce ve střednědobém až dlouhodobém období.

Obrázek 9: Struktura návrhové části

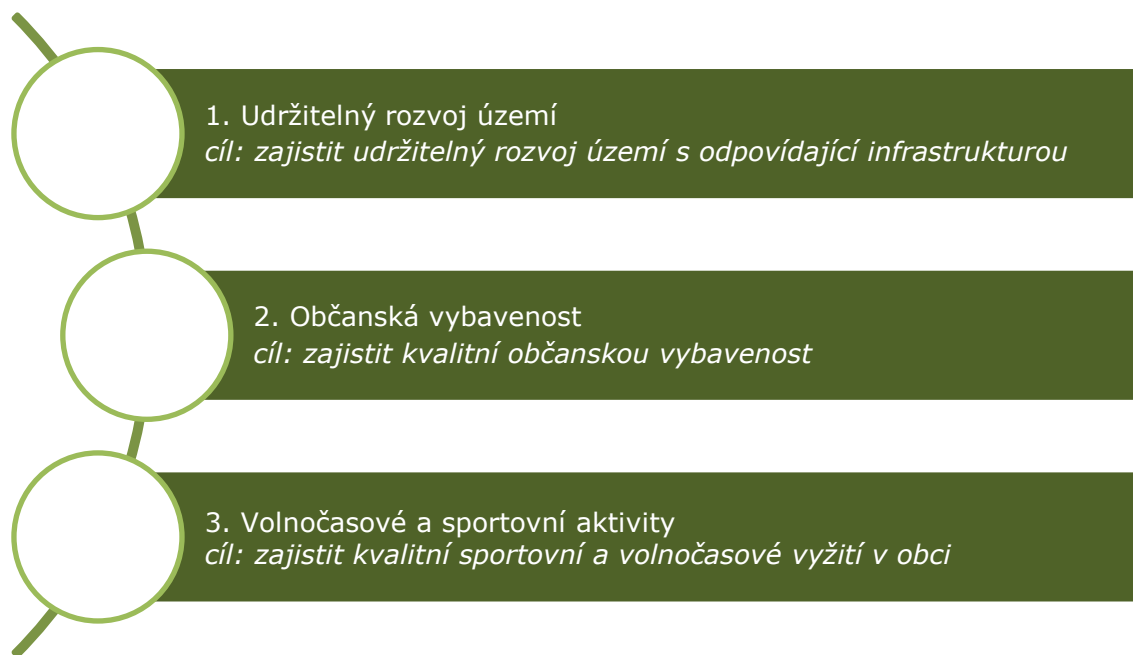
B.1 Vize

Co je vize? Vize určuje představu o budoucnosti obce, vyjadřuje, jak se bude obec rozvíjet a měnit.

Obec Tisovec dbá na dlouhodobý udržitelný rozvoj obce s ohledem na životní prostředí a požadavky občanů. Obec vyniká aktivní a pečující komunitou, při plánování rozvoje aktivně spolupracuje a komunikuje s občany i se spolky. Vyvážený rozvoj obce směřuje především do oblasti trávení volného času, kvalitní technické infrastruktury a bezpečné silniční dopravy.

B.2 Priority a cíle

Priority představují ucelené, tematicky orientované celky, které jsou konkrétněji rozpracovány do nižších hierarchických úrovní.

B.3 Opatření a rozvojové aktivity

Opatření konkretizují cíle a zpřesňují priority, ve kterých se bude obce rozvíjet. Aktivity konkretizující opatření jsou specifikovány v tabulkové podobě s následující strukturou.

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Název aktivity	Důležitost aktivity: - vysoká - střední - nízká	Předpokládané datum realizace (důležitá provázanost na rozpočet)	Náklady dle rozpočtového výhledu/dle projektu/nyní nelze určit/nestanoveno/dle potřeby – celkové náklady, roční, průběžné u opakujících se aktivit	Rozpočet obce / dotace/ nestanoveno – z čeho bude daná aktivita financována
Komentář: informace o stavu, vysvětlení aktivity, přínos a cokoliv důležitého k aktivitě.				

Priorita 1 Udržitelný rozvoj území

Opatření 1.1 Intravilán obce

V rámci opatření budou realizovány aktivity vedoucí k údržbě veřejných prostranství, k rekonstrukci veřejných ploch a budov. Díky péči a výsadbě zeleně v intravilánu obce navíc dojde k posílení biodiverzity a k celkovému zlepšení prostředí.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Postupná výsadba a revitalizace zeleně v obci	Střední	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: postupná výsadba a revitalizace zeleně, stromořadí, upravené okolí místních komunikací i pěšin (nahrazení proschlých, špatně rostlých porostů, či porostů ohrožujících majetek či zdraví občanů novou výsadbou).</i>				
Vybavení pro údržbu veřejných prostranství	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: nákup a údržba techniky na údržbu zeleně, veřejných prostranství aj. prostor a objektů v majetku obce.</i>				
Osvěta obyvatel k údržbě veřejné zeleně před nemovitostmi	Nízká	Průběžně	0	Nestanoveno
<i>Komentář: osvěta obyvatel, žádosti o pomoc s údržbou veřejné zeleně před nemovitostmi.</i>				
Péče a obnova vodních zdrojů (studen) v obci	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce/dotace
<i>Komentář: péče o vodní zdroje, využití na zalévání apod.</i>				

Opatření 1.2 Extravilán obce

Ve vazbě na stanovené opatření se bude dlouhodobě podporovat zlepšování životního prostředí v okolí obce, aktivity navyšující funkčnost krajiny, výsadby stromů (alejí, extenzivních sadů apod. v extravilánu obce) a úklid krajiny. V kontextu probíhajících klimatických změn je důležité podporovat projekty všech velikostí vedoucí k zadržování vody v krajině a zmírňování následků sucha.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Hospodaření v obecním lese	Vysoká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: obnova místních lesů, údržba lesa a péče o lesní krajinu v okolí obce, těžba a prodej dřeva, zalesnění. Spolupráce s ostatními subjekty.</i>				
Pěší prostupnost krajinou	Střední	2025	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: obnova polních cest, řešení majetkoprávních vztahů, postupná realizace stezek a cest pro zvýšení prostupnosti území (krajiny).</i>				

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Výsadba zeleně v okolí obce	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: výsadba biokoridorů, obnova polních cest, alejí podél cest a liniových krajinných prvků, výsadba kvalitních a odolných dřevin.</i>				
Realizace prvků pro zadržování vody v krajině	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce/dotace
<i>Komentář: posílení retenčních schopností krajiny (retenční nádrže, tůně, mokřady), spolupráce se soukromými investory a jinými subjekty (např. zemědělci).</i>				
Realizace protipovodňových a protierozních opatření	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce/dotace
<i>Komentář: se zadržováním vody v krajině jsou silně spjata protipovodňová opatření. Za účelem snižování negativních projevů vodní a větrné eroze budou zaváděna protierozní opatření.</i>				

Opatření 1.3 Technická infrastruktura

V rámci tohoto opatření bude řešena veškerá dostupná a plánovaná technická infrastruktura v obci. V oblasti odpadů a nakládání s nimi je kromě udržení stávající nabídky služeb třeba zajistit jejich další vývoj, a to s ohledem na stále nové technologie v oblasti odpadového hospodářství. Nadále je žádoucí posilovat motivaci občanů ke třídění odpadů.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Vybudování kanalizace v Dřeveši	Vysoká	Do roku 2023	35 000	Rozpočet obce / dotace
<i>Komentář: vybudování kanalizace v Dřeveši.</i>				
Umístění elektrického vedení pod zem	Střední	Do roku 2026	Nyní nelze určit	Vlastník sítí / rozpočet obce / dotace
<i>Komentář: energetici při rekonstrukcích v obci postupně umísťují kabely do země.</i>				

Opatření 1.4 Dopravní infrastruktura a obslužnost, vč. bezpečného pohybu obyvatel

V rámci opatření budou realizovány primárně aktivity, které povedou k budování či rekonstrukci místních komunikací, chodníků, zajištění bezpečného pohybu obyvatel v obci a odpovídající obslužnosti obce (optimalizace autobusových spojení).

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Modernizace/oprava místních komunikací	Vysoká	Do roku 2026	Nyní nelze určit	Rozpočet obce / dotace

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
<i>Komentář: postupná realizace rekonstrukcí a oprav místních komunikací. Aktivita bude probíhat až po vybudování kanalizace.</i>				
Řešení kamionové dopravy v obci	Vysoká	Průběžně	Nyní nelze určit	Nestanoveno
<i>Komentář: ve spolupráci s ostatními subjekty, obcemi apod. řešit (koordinovat) kamionovou dopravu zejména ve směru Cejřov – Kvasín.</i>				
Příjezdové komunikace do obce	Střední	Průběžně	0	Nestanoveno
<i>Komentář: stav příjezdových komunikací do obce (řešit ve spolupráci se SÚS Pardubického kraje).</i>				
Zvyšování bezpečnosti dopravy	Střední	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce / dotace
<i>Komentář: dle možných řešení umístění dopravně – bezpečnostních prvků (např. dopravní značení, radar a měřič rychlosti v obci, dopravní zrcadla, zpomalovací retardéry v obci či jiné bezpečnostní prvky).</i>				
Oprava a dostavba chodníků u vybraných komunikací	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce / dotace
<i>Komentář: postupná realizace oprav a vybudování chodníků (podle technických možností konkrétního úseku).</i>				
Vyjednávání o optimalizaci autobusových spojení	Nízká	Průběžně	0	Nestanoveno
<i>Komentář: vyjednávání se zástupci Pardubického kraje o optimalizaci autobusových spojení se zaměřením na dopravu občanů do zaměstnání a žáků do škol; nutná spolupráce okolních obcí apod.</i>				

Opatření 1.5 Bydlení v obci

V rámci opatření budou realizovány aktivity vedoucí k možnosti bydlení v obci, v komunikaci se soukromými subjekty apod.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Vytipování vhodných nemovitostí a pozemků pro rozvoj obce	Střední	Průběžně	Nestanoveno	Nestanoveno
<i>Komentář: vyjednávání se soukromými vlastníky o odkupu nebo pronájmu vhodných nemovitostí a pozemků.</i>				

Priorita 2 Občanská vybavenost

Opatření 2.1 Přívětivý úřad

V rámci opatření bude nadále posilována úloha e-Governmentu ve správě obce a komunikace s občanem. Prostřednictvím realizace vhodných aktivit bude v maximální možné míře zajišťována bezpečnost zdejších obyvatel, ochrana majetku, opravy a údržba nemovitostí v majetku obce.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Modernizace a údržba majetku obce	Střední	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: průběžná modernizace a doplňování obecního mobiliáře, především odpadkových košů, laviček, informačních tabulí apod.</i>				
Rozvoj e-Governmentu služeb	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: pokračování digitalizace služeb veřejné správy (e-Governmentu) v návaznosti na národní podporu zavádění nástrojů e-Governmentu, zvyšování možností on-line komunikace s úřadem.</i>				
Pokračování v zapojování veřejnosti do plánování rozvoje obce	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce/dotace
<i>Komentář: veřejná projednání, rozvoj a zkvalitňování informovanosti obyvatelstva, spoluzodpovědnost občanů k budoucímu rozvoji obce (participace v plánování obce).</i>				
Zvyšování povědomí občanů o systému sociálních služeb	Nízká	Průběžně	Každoročně dle potřeby	Rozpočet obce
<i>Komentář: informace o sociálních službách a komunitním plánování.</i>				
Digitalizované podklady a mapy	Nízká	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce/dotace
<i>Komentář: vytvoření technických map, pasportů, mapových podkladů pro úřad i veřejnost apod.</i>				

Opatření 2.2 Aktivní spolupráce uvnitř i navenek

V rámci opatření bude docházet k podpoře a spolupráci na aktivitách v rámci fungování obce (spolky, neziskové organizace), tak i v aktivitách v rámci dobrovolných svazků, kterého je obec členem.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Rozvoj mikroregionální spolupráce	Střední	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: identifikace cílů spolupráce a realizace aktivit na mikroregionální úrovni vedoucích ke stanoveným cílům s důrazem na uspokojování potřeb obyvatel.</i>				
Spolupráce s (místními) organizacemi a místními podnikateli	Střední	Průběžně	Nyní nelze určit	Rozpočet obce
<i>Komentář: identifikace cílů spolupráce a realizace aktivit na místní úrovni vedoucích ke stanoveným cílům s důrazem na uspokojování potřeb všech obyvatel obce.</i>				

Priorita 3 Volnočasové a sportovní aktivity

Opatření 3.1 Kultura a sport v obci

V rámci opatření budou realizovány aktivity poskytující širokou nabídku občanům k aktivnímu trávení volného času a aktivity podporující činnosti zájmových seskupení. Aktivity v oblasti infrastruktury bude obec doplňovat realizací aktivit na podporu a propagaci konaných kulturních programů, akcí a společenských událostí.

Rozvojové aktivity

Název aktivity/projektu	Důležitost	Termín realizace	Odhad nákladů na realizaci (v tis. Kč)	Zdroj financování
Propojit naučnou stezku v mikroregionu	Střední	Průběžně	Každoročně dle potřeby	Rozpočet obce
<i>Komentář: propojit naučnou stezku v mikroregionu</i>				
Podpora zájmových organizací a spolků	Střední	Průběžně	Každoročně dle potřeby	Rozpočet obce
<i>Komentář: podpora běžné činnosti a akcí, pomoc při zajištění vhodných prostor pro činnost, podpora a propagace při pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Aktivovat zejména mladou generaci obyvatel k zapojení do komunitního života.</i>				

B.4 Podpora realizace strategie rozvoje obce

Za **koordinaci** činností spojených se strategií rozvoje obce a za sledování a vyhodnocování plnění a aktualizaci strategie je zodpovědná **starostka**.

Průběžná aktualizace strategie se bude mimo jiné opírat o pravidelné každoroční setkání zastupitelů obce, aktivních občanů a případně zástupců organizací a právnických osob, které v obci působí a mají zájem se podílet na rozvoji obce. Toto setkání se uskuteční na podzim v termínu předcházejícími přípravě rozpočtu na následující rok. V úvodu setkání starostka obce zrekapituluje plnění strategie rozvoje obce v daném roce a navrhne hlavní změny a dle potřeby navrhne úpravy aktivit návrhové části.

Návrh aktualizace je diskutován na jednání zastupitelstva a provázán s návrhem rozpočtu, protože návrh aktualizace musí být projednán a schválen zastupitelstvem obce (obvykle spolu se schvalováním rozpočtu).

Zhodnocení plnění strategie rozvoje obce obsahuje u jednotlivých aktivit následující informace:

- stav realizace: splněno / v realizaci dle plánu (využíváno zejména u víceletých aktivit) / v realizaci (ale později / dříve oproti plánu) / nerealizováno,
- skutečné náklady,
- dle potřeby komentář ke stavu realizace – zejména zdůvodnění, proč aktivita nebyla realizována dle plánu, dále i např. zkušenosti z realizace, které by mohly být využity.

Stav realizace lze vyjádřit zabarvením v tabulce s přehledem aktivit (např. zelená = splněno, oranžová = v realizaci).

Aktualizace strategie rozvoje obce probíhá obvykle 1x ročně. Aktualizací se rozumí zejména:

- doplnění nových aktivit,
- zpřesnění/úprava stávajících aktivit (včetně úprav komentářů k aktivitám),
- odstranění aktivit, pokud jejich realizace již není relevantní.

Návrh aktualizace bude obsahovat přehled provedených změn. Na jeho základě bude vytvořena a zveřejněna aktuální podoba strategie rozvoje obce (v ní mohou být provedené změny zvýrazněny, např. podbarvením).

Seznam použitých zkratek

Následující tabulka obsahuje základní zkratky, které jsou v tomto dokumentu používány.

Tabulka 13: Seznam zkratek

Zkratka	Význam
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
KES	Koeficient ekologické stability
MAS	Místní akční skupina

Seznam grafů, tabulek a obrázků

Graf 1: Vývoj v počtu obyvatel mezi lety 2009 - 2019	9
Tabulka 1: Souhrnné informace o obci.....	8
Tabulka 2: Počet obyvatel dle věkových skupin (31. 12. daného roku)	10
Tabulka 3: Pohyb obyvatelstva v letech 2009 – 2019 (k 30. 6. daného roku)	10
Tabulka 4: Podíl nezaměstnaných osob v letech 2014 - 2019	11
Tabulka 5: Podnikatelské subjekty podle právní formy (31. 12. 2019).....	11
Tabulka 6: Podnikatelské subjekty podle počtu zaměstnanců	12
Tabulka 7: Počet dokončených bytů v obci	14
Tabulka 8: Domovní fond obce Tisovec.....	14
Tabulka 9: Počet bytů v obci a jejich obydlenost (SLBD 2011)	14
Tabulka 10: Index kriminality a trestné činy v obvodním oddělení Skuteč v roce 2019.....	18
Tabulka 11: Druhy pozemků (ha)	19
Tabulka 12: Hospodaření obce	20
Tabulka 13: Seznam zkratk.....	38
Obrázek 1: Poloha obce Tisovec	7
Obrázek 2: Otáňka	7
Obrázek 3: Dřeveš	7
Obrázek 4: Tisovec.....	8
Obrázek 5: Naučná stezka Stopy Ležácké tragédie	12
Obrázek 6: Kaplička a kříž ve středu místní části Kvasín.....	13
Obrázek 7: Hospoda Myslivna v Dřeveši	13
Obrázek 8: Dětské hřiště za obecním úřadem ve Dřeveši	17
Obrázek 6: Struktura návrhové části.....	30